

Proposta didàctica
Treballar emocions amb metodologia dialògica

EL PLAER DE LA LECTURA

Elaborat per: Cristina Serrano, Isabel Fuertes i Mario Viché

La lectura, el foment de l'hàbit lector i la comprensió lectora constitueixen els principals reptes de l'educació, suposen eines i instruments imprescindibles d'accés a la cultura i literatura; són riques fonts d'aprenentatge i, per tant, la seua presència a les aules i a la vida dels xiquets i xiquetes ha de ser un pressupost assumit i desenvolupat per tots els centres educatius. No obstant això, encara analitzant i valorant la rellevància que té en el desenvolupament integral de l'alumnat, observem que, de vegades, el llibre queda relegat a un segon pla en la biblioteca d'aula i centre. Per açò, com a professionals de l'educació ens plantejem incessantment qüestions entorn de què hauríem de fer perquè el **llibre** es convertisca en una **font de plaer i satisfacció** i que, aconseguisca **implicar i involucrar** en la lectura **a l'alumnat** per **iniciativa i compromís personal**.

Per això, a fi d'adoptar la **lectura** des d'un **enfocament lúdic, participatiu i innovador**, ens proposem proporcionar a l'alumnat un llibre la lectura del qual li servisca per a **valorar, créixer, sentir** i, en definitiva, l'ajude a **expressar i regular les seues emocions i sentiments**; al mateix temps que **desperte la seua imaginació, creativitat, originalitat, fantasia i pensament crític**. El llibre ha de convertir-se així en l'acompanyant de noves, divertides i interessants experiències d'un **lector** amb uns interessos i motivacions pròpies, **protagonista de múltiples aventures** que li oferiren **nous reptes i reflexions** i propicie la interacció entre iguals en compartir la seua lectura.

Proposem un canvi de perspectiva en la concepció de la lectura, aquesta ha de convertir-se en una activitat d'oci, satisfactòria i lúdica, pretenem que l'alumne pugua endinsar-se i implicar-se en la mateixa i trobe en el seu desenvolupament una manera de comprendre i expressar les seues emocions, sentir-se bé i viure noves experiències al costat dels seus companys, mestres i famílies.

UN LLIBRE, UNA EMOCIÓ

Els llibres s'escriuen per contar històries, vivències, perquè les persones que els llisquen puguin viatjar amb ells, amb la seua imaginació, i perquè puguin riure, plorar, preocupar-se, sorprendre's..., al cap i a la fi, perquè puguin emocionar-se. Dins d'un llibre hi ha un ventall d'emocions esperant al lector per fer-li sentir i això és el que en Bullent pretenem, que els xiquets identifiquen i entenguen aquestes emocions per així poder gaudir la lectura d'una manera més enriquidora.

Les emocions es classifiquen en primàries i derivades, al següent quadre es poden veure totes les primàries i algunes de les seues derivades:

Hem contemplat les següents emocions primàries, que englobarien altres derivades:

Emocions primàries	Emocions derivades
POR	temor, horror, pànic, terror, paüra, desassossego, esglai, fòbia.
IRA	Ràbia, còlera, rancor, fúria, indignació, ressentiment, aversió, exasperació, tensió, excitació, agitació, acritud, gelosia...
TRISTESA	depressió, frustració, desconsol, melancolia, autocompassió, soledat...
FÀSTIC	aversió, repugnància, rebuig, menyspreu.
ANSIETAT	angunia, desesperació, inquietud, inseguretat, estrès, preocupació, nerviosisme,...
ALEGRIA	entusiasme, eufòria, excitació, content, diversió, plaer, gratificació, satisfacció, humor, il·lusió...
AMOR	acceptació, afecte, tendresa, simpatia, cordialitat, confiança, amabilitat, afinitat, respecte, devoció, adoració, gratitud, interès,...

Emocions primàries	Emocions derivades
FELICITAT	harmonia, equilibri emocional, plenitud, pau interior, tranquil·litat, serenitat,...
AMBIGÜES	sorpresa, desconcert, confusió, admiració, inquietud, compassió, esperança,...
SOCIALS	vergonya, indignació, menyspreu, culpabilitat,...
ESTÈTIQUES	les emocions que s'experimenten per les obres d'art i la bellesa.

Classificació de part del fons editorial en funció de les emocions bàsiques. LA NOSTRA PRESTATGERIA EMOCIONAL:

Les files són títols dels llibres, les columnes emocions bàsiques que hi apareixen. En la casella intersecció especificuem emocions derivades. La casella que està en groc és l'emoció principal que s'hi troba a cada llibre i en roig quina de les emocions derivades.

Cadascun dels llibres que esmentem i (alguns més) té una pàgina didàctica que pots trobar a <http://www.bullent.net/didactica>

Col·lecció [Cavallet de mar](#):

	TRISTESA	ANSIETAT	ALEGRIA	AMOR	FELICITAT	AMBIGÜITAT
Poemes al jardí			Alegria	Tendresa, Acceptació	Tranquil·litat	
On s'amaga la son?		Irritació, Nervis		Tendresa	Felicitat, Tranquil·litat	
El ratolí i les disfresses			Il·lusió	Amor, Empatia		Sorpresa
Les flors de l'Albagés				Tendresa, Amor	Serenitat, Felicitat	
Tafaner i la lluna	Tristesa		Alegria	Empatia		

Col·lecció [Estrella de mar](#):

	POR	IRA	TRISTESA	FÀSTIC	ANSIETAT	ALEGRIA	AMOR	FELICITAT	AMBIGÜITAT	SOCIALS
Estel i els Àngels	Por	Tensió	Soledat, Desànim, Frustració	Fàstic	Irritació, Inseguretat	Alegria		Autoconfiança	Sorpresa	
Embolic de poemes						Plaer	Admiració	Felicitat, Contemplació		
Quin enrenou al formiguer	Por	Ira, Hostilitat			Preocupació		Tendresa, Acceptació	Felicitat	Confusió, Sorpresa	
Un tren de llegenda, el Xitxarra	Por	Tensió	Nostàlgia		Timidesa		Tendresa	Alleujament, Felicitat, Autocontrol	Sorpresa	
Dinosaures a les illes Columbretes	Por				Nervis, Preocupació	Alegria, Eufòria		Contemplació	Curiositat	Decepció
La Panderola un tren que vola		Ràbia	Nostàlgia			Alegria, Il·lusió			Sorpresa	Decepció
Poemes viatgers	Por				Preocupació	Alegria, Il·lusió	Amor	Contemplació		
Ioli complements		Ira, Venjança, Ràbia	Tristesa, Soledat, Penediment		Nervis	Alegria, Entusiasme	Tendresa			
Lina Panxolina i el quadern màgic		Enveja, Venjança, Ràbia	Penediment			Alegria	Empatia	Autoestima, autoconcepte	Confusió	Remordiment
La princesa Cagaire i Bufeta	Por	Ràbia	Tristesa			Alegria, Entusiasme		Alleujament		Vergonya

Col·lecció [Els llibres del Gat en la lluna](#):

	POR	IRA	TRISTESA	ANSIETAT	ALEGRIA	AMOR	FELICITAT	AMBIGÜITAT	SOCIALS
Un gos de pel·lícula	Por				Alegria	Empatia		Sorpresa	
Àlex i les portes estel·lars		Ira, Venjança	Melancolia, Aporriment	Responsabilitat	Alegria		Felicitat, Autocontrol	Impulsivitat, Sorpresa	
Guardians de gel		Tensió	Tristesia, Soledat, Decepció	Responsabilitat, Nervis	Alegria, Il·lusió	Acceptació, Empatia	Felicitat	Sorpresa, Valentia	Culpa
Un pirata tocat pel cacau		Ira, Ràbia			Alegria, Entusiasme	Tenacitat		Desig	Perdó
Les entranyes del Montgó	Por	Ira, Tensió, Ràbia	Penediment		Alegria, Il·lusió	Amor	Alleujament	Impulsivitat, Sorpresa, Curiositat	Orgull
Ximo Potter i el col·leccionista de mòbils		Ira		Irritació	Il·lusió, Entusiasme, Satisfacció			Impulsivitat, Sorpresa	Vergonya
Ara va de neu	Por			Nervis, Preocupació	Alegria, Entusiasme	Empatia, Tenacitat, Autoestima / autoconcepte		Valentia	
Els xiquets de la gorra				Nervis, Preocupació	Alegria	Tendresa		Curiositat	
Set Blancaneus i un nan		Odi, Ira, Enveja, Ràbia		Irritació	Entusiasme			Desig	Orgull
La velleta refranyera			Tristesia, Soledat, Melancolia	Nervis	Alegria, Il·lusió, Entusiasme	Tendresa, Acceptació, Gratitud	Felicitat	Sorpresa	

EDICIONS DEL BULLENT

www.bullent.net

LES LECTURES DIALÒGIQUES

La lectura dialògica és una activitat grupal d'interactivitat emocional, anàlisi crític i descodificació de la realitat.

Mitjançant la lectura dialògica xiquetes i xiquets comparteixen les seues emocions al voltant d'un text, l'analitzen críticament, desconstrueixen els estereotips presents en ell i es posicionen mitjançant els seus raonaments i sentiments generats al voltant de la lectura.

Les lectures dialògiques segueixen el mètode dialògic i per tant són una activitat grupal, col·laborativa en la qual nens i adults han de participar per igual conscients que totes les aportacions tenen el mateix valor.

LES LECTURES DIALÒGIQUES BULLENT.NET

Edicions del Bullent proposa als alumnes de primària i als seus professors la realització de lectures dialògiques de fragments dels seus llibres: [Quin enrenou al formiquer!](#); [Lina Panxolina i el quadern màgic](#); [La Panderola, un tren que vola](#); [Set Blancaneus i un nan](#); [Guardians del Gel](#) i [Ximo Potter i el col·leccionista de mòbils](#).

Aquests fragments es poden trobar a la pàgina de l'editorial <http://www.bullent.net>

Els grups escolars o biblioteques que utilitzen aquests textos per a realitzar Lectures Dialògiques es comprometen a aportar les seues conclusions al web de l'editorial per a afavorir així un debat enriquidor i interactiu.

EDICIONS DEL BULLENT

www.bullent.net

EL MÈTODE BULLENT.NET

El mètode que Edicions del Bullent proposa és el següent:

PAS 1. Lectura col·lectiva en grups reduïts, no més de 10 alumnes, en veu alta del text que prèviament deu haver llegit cada participant.

PAS 2. Roda d'aportacions individuals on cada participant identifique les emocions bàsiques que li aporta el text.

PAS 3. Roda d'intervencions al voltant dels elements narratius del text i el seu significat, des d'una perspectiva subjectiva.

PAS 4. Roda d'identificació i anàlisi dels estereotips presents o que suggereix el text llegit.

PAS 5. Roda de conclusions i posicionament personal al voltant dels temes abordats

LECTURES DIALÒGIQUES A LES BIBLIOTEQUES PÚBLIQUES

Edicions del Bullent, en cooperació amb els centres educatius que tenen mòduls professionals que treballen l'animació lectora i les biblioteques públiques que s'adhereixen al projecte, ofereix Lectures Dialògiques adreçades a centres escolars o a xiquets i xiquetes usuaris de les biblioteques monitoritzades pels alumnes d'animació lectora.

ANNEX. TEXTOS A TREBALLAR EN LES LECTURES DIALÒGIQUES.

Del llibre [Quin enrenou al formiquer!](#): de la pàg. 16 quan comença a parlar la reina (-ràpid, parleu d'una vegada!) fins la pàg. 21 línia 8.

Del llibre [Guardians del Gel](#) de la pàg. 104 línia 6 fins la pàg. 107 (final del capítol).

Del llibre [La Panderola, un tren que vola](#): de la pàg. 8 línia 3 fins la pàg. 13 (final del capítol).

Del llibre [Lina Panxolina i el quadern màgic](#): de la pàg. 78 fins la pàg. 80 (final de pàgina).

Del llibre [Set Blancaneus i un nan](#): de la pàg. 57 fins a la pàg. 59 (abans de començar l'últim paràgraf).

Del llibre [Ximo Potter i el col·leccionista de mòbils](#): de la pàg. 21 (des de "Jo, Ximo Potter...") fins a la pàg. 24.

Del llibre [Tafaner i la Lluna](#): de la pàg. 5 (Avui és l'aniversari de Tafaner...) fins la pàg. 7 (final de pàgina).

Del llibre [On s'amaça la son?](#): de la pàg. 3 (Aleshores, ha triat un llibre...9 fins la pàg. 5 (final de pàgina).